

5692.

SPRAWOZDANIE

Wydziału Towarzystwa szkoły dla dorosłych analfabetów na Kazimierzu

za rok 1905/6.

Kraków 1906.

Nakładem Towarzystwa szkoły dla dorosłych analfabetów
Z drukarni Sószeła Fischera.

Skład Wydziału.

Dr. Adolf Gross, Prezes,
Drowa Ada Propperowa, Wiceprezesowa
Adolf Lilienthal, sekretarz
Celestyna Marya Rosenberg, skarbniczka
Drowa Ignacowa Landauowa
Aptek. Paulina Rosenbergowa
Dr. Maurycy Horowitz
Dr. Wilhelm Krongold
Inż. Anna Rapoportowa
Dyr. Salomon Spitzer
Dr. Józef Steinberg

Towarzystwo **szkoły dla dorosłych analfabetów** na Kazimierzu, przedkładając niniejszem sprawozdanie za rok szkolny i administracyjny 1905/6, stwierdza z zadowoleniem, że szkoła ta prosperuje prawidłowo i spełnia skutecznie swoje ważne zadanie społeczne.

Rok ubiegły zaznaczył się — zwłaszcza w oddziale analfabetów męskich — odmiennie, niż po inne lata głównie tem, że korzystali więcej, niż w poprzednich latach, młodociani uczniowie rękodzielniczy, którzy jako analfabeci nie mają obecnie wstępu do **szkół przemysłowych uzupełniających**. Nauka z tymi frekwentantami szła oczywiście znacznie raźniej i skuteczniej, niż ze starszymi. Tu więc okazuje się szczególnie potrzeba i ważność tej szkoły.

Niestety — pracodawcy w egoistycznych celach wyzyskiwania młodzieży rzemieślniczej zadowoleni są, że terminatorów - analfabetów nie przyjmuje się do szkół przemysłowych, bo mogą ich dlatego dłużej zatrzymywać przy pracy w warsztatach i nie posyłają ich także do szkoły analfabetów. Magistrat zaś, nie mając żadnej ewidencji zajętych w rozlicznych zawodach pracowników, nie może przeprowadzić żadnego pod tym względem przymusu szkolnego.

Na domiar złego przy wyzwoleniu terminatorów nie wymaga się także świadectwa z ukończenia szkoły przemysłowej wbrew przepisom ustaw przemysłowych.

Stąd pochodzi, że znajduje się rocznie po **kilkuset**, zwłaszcza z prowincyi przybyłych, młodocianych robotników, którzy pomnażają tylko szeregi rękodzielników - analfabetów, a tem samem wstrzymują u nas prawidłowy postęp i naturalny rozwój rzemiosła w porównaniu z innymi prowincjami.

Drugim powodem osiągnięcia w tym roku pomyślniejszych rezultatów była okoliczność, że rok szkolny rozpoczął się już w pierwszej połowie września i trwał do końca marca tj. prawie 7 miesięcy.

Wydział ofiarował wszystkim początkującym analfabetom po egzemplarzu Elementarza na własność, aby ich w ten sposób zachęcić do czytania poza szkołą, co również przyspieszało postęp w nauce.

O postępach przekonywali się członkowie Wydziału, którzy często hospitolali szkołę.

Na kursie dla męzczyzn korzystało z nauki w roku 1905/6

w oddziale I. frekwentantów	40
„ „ II. „	27
razem	<u>67</u>

w wieku od 13 do 44 lat.

Na kursie żeńskim korzystało z nauki :

w oddziale I. frekwentantek	48
„ „ II. „	66
razem	<u>114</u>

w wieku od 13 do 36 lat.

Ogółem więc było w roku szkolnym 1905/6 frekwentantów 181 w wieku od 13 do 44 lat.

Nauka odbywała się w każdym oddziale dwa razy tygodniowo po 2 godziny wieczorem.

Oddziały dla analfabetów męskich były połączone a prowadził je p. Ad. Lilienthal, oddział I. żeński prowadził p. S. Spitzer a oddział II. żeński p. R. Nussenblattówna.

Biblioteczka Towarzystwa, zasilona w bież. roku darem Wnej Pani inżyn. Anny Rapoportowej, która ofiarowała kilkanaście tomów, oddaje również znaczne usługi tym, którzy już pokonali pierwsze trudności i ćwiczą się w domu w dalszem czytaniu. Wydział przeznaczył także w bież. roku kwotę 60 kor. na dalsze pomnożenie biblioteki.

W ciągu roku odbył Wydział kilka posiedzeń, na których omawiano sprawy nauki, frekwencyi i administracyjne.

Lokalu w szkole im. Kazimierza Wielk. i oświetlenia użycza Świetna Rada miejska, nadto udziela na utrzymanie szkoły subwencyi rocznej w kwocie 400 K., Świetna Dyrekcyja Kasy oszczędności udzieliła subwencyi w kwocie 100 K., a Zbór izraelski także 100 K.

Wyrażając serdeczne podziękowanie za ofiarność powyżej wymienionym Instytucyom, jakoteż P. T. Członkom, którzy przyczyniają się do utrzymania szkoły, porucza ją nadal łaskawemu poparciu

Wydział.

Zestawienie rachunkowe za r. 1905/6

DOCHODY:

Subwencya Prześw. Rady miasta Krakowa	K.	400	h.	—
„ „ „ Zboru izraelickiego	„	100	„	—
„ „ Dyrek. Kasy Oszcz. m. Krakowa „	„	100	„	—
Wkładki członków	„	149	„	50
Zaliczka od WP. Dra Adolfa Grossa	„	340	„	—
				<hr/>
	K.	1089	h.	50

ROZCHODY:

Wyrównanie rachunku z r. 1904/5 na utrzymanie szkoły	K.	68	h.	28
Zwrot zaliczki W Panu Drowi Grossowi	„	230	„	—
Druk sprawozdania za r. 1905 i afiszów	„	49	„	—
Przybory szkolne	„	18	„	70
Utrzymanie szkoły	„	702	„	—
Zakupno książek do biblioteki	„	60	„	—
Drobne wydatki, papier, stemple i porto	„	7	„	90
				<hr/>
	K.	1135	h.	88

Pozostaje do pokrycia oprócz otrzymanej zaliczki od

WP. Dra A. Grossa	K.	340	h.	—
kwota na utrzymanie szkoły	„	46	„	38

Niedobór wynosi K. 386 h. 38

Kraków, dnia 10. kwietnia 1906.

Celestyna Rosenberg
skarbniczka.

Spis członków.

Aderowa Stefania
Aderowa Ewa
Apfelbaum S.
Bannet Salomon
Baum Adolf
Bieder Bernard
Better S.
Better Roman
Blumenfeld M.
Blühbaum Izak
Breiter Emil
Brummer Jakób
Censerówna Fryderyka
Danziger Izak
Dr Deiches Adolf
Dr Drohocki Izidor
Dr Drobner
Edelmann Adolf
Eibenschütz
Dr Eibenschütz Zygmunt
Eiger Maria
Dr Ehrenpreis Zygmunt
Eichhorn Emanuel
Dr Epstein Stanisław
Dr Fischler Adolf
Dr Fischlowitz Leon
Fink Wilhelm
Finkelstein Henryk
Dyr. Fraenkłowa Rozalia
Fraenkel Sabina
Fraenkel Salomea
Fraenkel Bertold
Freundowa
Dr Friedman Ludwik
Frommer Leon
Fromowicz Feliks
Dr Frühling Rudolf
Geschwindowa
Ginzig Aleksander
Glasnerówna Regina
Gleitzmanowa Wiktorya
Glücksman B.

Dr Goldfinger
Goldfinger Józef
Dr Goldwasser Ludwik
Gottlieb Zygmunt
Grodyński c. k. kapitan
Dr Gross Adolf
Gross Bernard
Grünberg Efraim
Drowa Grünhutowa
Grünwald Anna
Gutterówna Ludwika
Gutterowa Gusta
Gutter Leon
Gumplowicz J.
Dyr. Grynfeld Julia
Gutter Gusta
Dyr. Hay Antoni
Heimanówna Felicya
Henschel Leopold
Herzówna Joanna
Himmelblau Fabian
Dr Himmelblau Artur
Dr Hirsch Herman
Hirschowa Antonina
Hirschteld Zygmunt
Holzer jun.
Drowa Horowitz Karolina
Dr Horowitz Maurycy
Horowitz Maurycy
Horowitz Natan
Immerglückowa Antonina
Apt. Jahr Karol
Jakobsohn Hulda
Josefthal Artur
Judkiewiczowa Jakóbowa
Dr Jurowicz Izidor
Dr Junger Jakób
Kaufman Henryk
Kałbańska Regina
Kamslerowa Adela
Kehlemowa Rozalia
Kobler Ferdinand

Kobler Herma
 Dr K. z Berlina
 Kochane Ch.
 Kosches Dawid
 Kroó Róza
 Dr Krongold Wilhelm
 Krongold Marcella
 Drowa Laubowa Wiktorya
 Drowa Laxowa Zygmuntowa
 Lauer Zygmunt
 Dr Landau Jan
 Drowa Landau Ignacowa
 Drowa Landau Filipowa
 Dr Landy Ludwik
 Lieblingowa Cecylia
 Liebeskind Adolf
 Lilienthal Adolf
 Lipschütz Ernest
 Dr Lustgarten Ludwik
 Dr Lustigowa Franciszka
 Lorie Artur
 Inż. Luks Zygmunt
 Inż. Mandel
 Margulies Salomon
 Dr Maschler
 Dr Meisels Adolf
 Metallmann Edmund
 Dr Münz Emil
 Münz Helena
 Dr Münz Michał
 Nachlicht Juliusz
 Nussenblattówna Rozalia
 Dr Oberlaender
 Pamm Adolf
 Pineles Albert
 Drowa Propperowa Ada
 Dr Praetzel Gustaw
 Inż. Rapoportowa Anna
 Inż. Rapoportowa Regina
 Rapoportowa Józefowa
 Rapoportowa Rozalia
 Reichmannówna Amelia
 Reicher Henryk
 Reicher Eleonora
 Reicher Stanisław
 Reicher Maksymilian
 Reschowa Karolina

Reifer Arnold
 Rimler Henryk
 Rittermannowa Franciszka
 Rock Łazarz
 Rosenberg Celestyna Marya
 Apt. Rosenberg Paulina
 Rosenblum Marya
 Rosenzweig Bronisława
 Rothhirsch Dawid
 Rothhirsch Jakób
 Rothhirsch Zygmunt
 Drowa Rothweinowa Regina
 Rubinówna Olga
 Dr J. Scharf
 Schäfer Rozalia
 Dr Schächter
 Schächter Samuel
 Schenker Józef
 Schönberg Marya
 Schönberg Natan
 Schönfeld Leon
 Silbersteinowa Markusowa
 Dr Silberstein Stanisław
 Sperling Juliusz
 Spirówna Gizela
 Dyr. Spitzer Salomon
 Sperber Salo
 Sperber Filip
 Steif Felicya
 Dr Steinberg Józef
 Steinberg Joachim
 Sternowa R.
 Sternbach M.
 Prof. Sternbach Leon
 Storchowa
 Dr Syrop
 Tislowitz Samuel
 Torbe Benjamin
 Dr Trammer Jerzy
 Unger Maurycy
 Vorzimmer Henryk
 Wachtłowa Franciszka
 Wachtel Bernard
 Drowa Warschauerowa Rozalia
 Dr Winkler Samuel
 Wasserberg Norbert
 Wohlfeld Adolf.

Walne Zgromadzenie

Towarz. szkoły dla dorosłych analfabetów

odbędzie się we wrześniu br.

O bliższym terminie zawiadomimy P. T. Członków.

Wydział.